

Szybka powtórka przed egzaminem...

Rozwiązania

Dzień

7.

Droga Ósmoklasistko, Drogi Ósmoklasisto,

cieszymy się, że poświęciliście czas na rozwiązanie zadań w dzisiejszym zestawie. Możecie teraz sprawdzić, czy odpowiedzi, których udzieliliście, są poprawne.

W **zadaniach zamkniętych**, tzn. takich, w których trzeba wybrać jedną z zaproponowanych opcji odpowiedzi, sprawa jest prosta – odpowiedź jest albo poprawna, albo błędna. Jeżeli wybrałeś(-aś) odpowiedź poprawną – doskonale! Jeżeli błędną – zastanów się, co Cię zmyliło. W tym zestawie zadań szczegółowo wyjaśniamy, nie tylko dlaczego dana odpowiedź jest poprawna, ale również – dlaczego pozostałe opcje są błędne. Przeczytaj te wyjaśnienia. Rozwiązując zadania (nie na egzaminie, ale przy okazji powtórek), staraj się postępować podobnie – zastanawiaj się i szukaj argumentów, które uzasadniają wybór jednej opcji odpowiedzi, a odrzucenie innych.

W **zadaniach otwartych**, tzn. takich, w których trzeba np. coś napisać, rozwiązać zadanie, uzupełnić luki, sprawa jest już dużo bardziej skomplikowana. W takich zadaniach, trochę jak w życiu, **nie ma jednej poprawnej odpowiedzi**. Na zadane pytanie można odpowiedzieć w różny sposób – można dobrać inne argumenty, wybrać inne lektury uzasadniające dane stanowisko, można nawet – na to samo zadanie – odpowiedzieć albo twierdząco, albo przecząco, o ile odpowiednio się obrane stanowisko uzasadni. Odpowiedzi, które podajemy w tym dokumencie, dlatego są oznaczone jako „**przykładowe** odpowiedzi”. Pamiętaj, że inne odpowiedzi, jeżeli są zgodne z warunkami zadania i są poprawne merytorycznie, też byłyby uznane. Dlatego, jeżeli możesz, poproś kogoś starszego – rodzica, nauczyciela, brata lub siostrę, jeżeli już np. studiują – aby przeczytali Twoje rozwiązanie i powiedzieli Ci, czy ich zdaniem odpowiedź jest poprawna. Jeżeli powiedzą, że nie – postaraj się ją poprawić: przeczytaj odpowiedź przykładową, napisz ją swoimi słowami, zastanów się, czy możliwe byłoby inne ujęcie tematu.

*Z pozdrowieniami**Zespół ekspertów CKE*

Język polski

Zadanie 1.

Poprawna odpowiedź

FP

Wyjaśnienia

Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należało w przytoczonym fragmencie zwrócić uwagę na opis przeżyć wewnętrznych Marcina, szczególnie wtedy, gdy patrzył na „Birutę”. Sformułowania: *patrzył w nią jak w tęczę, wysyłał do niej w spojrzeniu całą swoją duszę, tysiące słodkich nazw, dzieje rozmyślań, tęsknot, żalów* podkreślają ogrom uczuć, którymi

Marcin darzył „Birutę”. We fragmencie opisane zostały również reakcje „Biruty”, która dostrzegła zainteresowanie Marcina. Nie mogła się skupić na nauce, to bladła, to się czerwieniła, wreszcie odwzajemniła uczucie spojrzeniem na Marcina (*Czuła wejrzenie zakochanego, bo kilkakroć rzęsy jej drgały, jakby strząsając ze siebie ciężar cudzego wzroku. Policzki okrywały się cudowną barwą, to znowu prędko bladły*). Obojgu bohaterom nie udało się ukryć skrywanej w sercu miłości. Zatem zdanie pierwsze jest fałszywe.

Aby stwierdzić, czy drugie zdanie jest prawdziwe, należało w przytoczonym fragmencie zwrócić uwagę na sformułowania, których użył narrator, by opisać radość Marcina spowodowaną pojawieniem się „Biruty” (*Bał się ruszyć, żeby nie spłoszyć ziszczonego marzenia*). Zatem zdanie drugie jest prawdziwe.

Zadanie 2.

Poprawna odpowiedź

C

Wyjaśnienia

O tym, że Anna była nieśmiała, świadczy jej zachowanie. Gdy zauważyła, że Marcin się w nią wpatruje, spieszyła się i przez kilka dni nie pojawiała się w parku. Kiedy ponownie przyszła, *była zmieszana i jakby strwożona*. Takie zachowanie wyklucza nieczułość (odpowiedź A.). „Biruta” nie była także wyniosła i wyrachowana (odpowiedzi B. i D.) – nie okazała takich cech w stosunku do Marcina.

Zadanie 3.

Przykładowa odpowiedź

Moim zdaniem najlepiej stan ducha, w którym znalazł się Marcin, oddaje związek wyrazowy *palać do kogoś miłością*. Uczucie Marcina do „Biruty” było bardzo silne. Gdy Marcin zobaczył dziewczynę, był zachwycony (*Nienasycone oczy upajały się bez końca i tonęły w swym szczęściu [...] wysyłał do niej w spojrzeniu całą swoją duszę, tysiące słodkich nazw*). Poza tym wyraz *palać* wiąże się z blaskiem, światłem, a w opisie emocji doznawanych przez Marcina narrator, opisując twarz Borowicza, użył sformułowania *opromieniona uśmiechem zachwyty*.

Zadanie 4.

Przykładowa odpowiedź

Moim zdaniem reprodukcja obrazu Rafała Olbińskiego mogłaby być ilustracją do przytoczonego fragmentu *Szyfowych prac*. Na obrazie przedstawiono dwa drzewa, których korony przypominają zwrócone ku sobie głowy mężczyzny i kobiety. Podobnie dla „Biruty” i Marcina bardzo ważny był kontakt wzrokowy. Zarówno drzewa, jak i postacie z lektury dzieli pewna odległość, ale widać na obrazie, że korzenie drzew delikatnie się spletają. Podobnie było z uczuciem, które zrodziło się między „Birutą” i Marcinem. Na zewnątrz nie było ujawniane, ale żyło pod ziemią, w sercach bohaterów. Było to uczucie, które ledwo zakiełkowało, ponieważ Anna musiała wyjechać i Marcin został sam, dlatego na obrazie splotły się tylko delikatne korzonki obu drzew.

Zadanie 5.

Przykładowa odpowiedź

Zgadzam się z tym stwierdzeniem Henryka Galle'a. Akcja utworu rozgrywa się na terenach Polski objętych zaborem rosyjskim, co wiąże się z koniecznością przestrzegania przez bohaterów zakazów i nakazów narzucanych przez urzędników wrogiego państwa, np. chłopcom nie wolno swobodnie poznawać historii Polski, czytać patriotycznej literatury. Mimo to niektórzy odnajdują nawet w tak trudnych czasach miłość swojego życia, zakochują się i są kochani, a tym samym szczęśliwi (miłość Marcina i Anny). Inni mimo zakazów są na tyle odważni, że nie dają się zastraszyć i bronią swojej polskości (Zygier), czym zachęcają innych do podobnych zachowań (reakcja Marcina po recytacji Zygiera).

Zadanie 6.

Poprawna odpowiedź

BC

Wyjaśnienia

Kiedy Marcin poczuł, że Biruta usiadła na przeciwległej ławce, *patrzył w nią jak w tęczę*. We fragmencie czytamy dalej: *Reflektował się, że to źle (...)*. Użyty zaimek *to* odnosi się właśnie do tej czynności bohatera – wpatrywania się w obiekt swojej miłości. Zatem poprawna jest odpowiedź oznaczona literą B. Głos rozsądku, który podpowiadał Marcinowi, aby nie patrzył na Annę, był głosem wołającego na puszczy, czyli głosem bezskutecznym, gdyż jak czytamy we fragmencie: *Nienasycone oczy [Marcina] upajały się bez końca i tonęły w swym szczęściu*. Fragment ten świadczy o gorącym uczuciu, które zawładnęło Marcinem. Poprawna jest więc odpowiedź oznaczona literą C.

Zadanie 7.

7.1. Poprawna odpowiedź

Quo vadis

7.2. Przykładowa odpowiedź

Moim zdaniem relacje między bohaterami „Syzyfowych prac” są podobne do tych, które łączyły Ligę i Winicjusza. W przytoczonym fragmencie *Quo vadis* opisano moment, w którym Ligię zdążyła sobie sprawę z tego, że kocha Marka. Marek natomiast wyznawał jej swą miłość. Podobnie we fragmencie *Syzyfowych prac* Marcin okazywał Annie swoim spojrzeniem, jak bardzo ją kocha i ona po jakimś czasie odwzajemniła jego uczucie, patrząc na niego. Poza tym Ligię zareagowała na miłosne wyznanie Winicjusza podobnie jak Biruta na zakochane spojrzenie Marcina – gwałtownymi emocjami (Biruta: *dreszcz bolesny wstrząsnął nią od stóp do głów...*; Ligię: *Zdawało się jej chwilami, że Winicjusz śpiewa jakąś pieśń dziwną, która sączy się w jej uszy, porusza w niej krew, a zarazem przejmując serce omdleniem, strachem i jakąś niepojętą radością*). Obie bohaterki były nieśmiałe i to one odpowiedziały na miłość zakochanych w nich mężczyzn.

Nie, te relacje są inne. We fragmencie *Quo vadis* to Ligię przeżywa sprzeczne stany emocjonalne tak jak Marcin w *Syzyfowych pracach*, a nie jak Biruta.